

Central European
Digital Media
Observatory

Inštitucionálna dôvera - Štátna správa

Coffee Beans

V druhom mikroblogu o inštitucionálnej dôvere sa budeme venovať niektorým z najvýznamnejších inštitúcií štátnej správy - úradom, polícii, súdom a armáde. Tie sa v demokratickej spoločnosti bez dôvery občanov nezaobídu, resp. výrazne klesá ich efektívnosť, čoho výsledkom je ešte nižšia dôvera občanov. Nedôvera teda plodí nedôveru, a vzniká zostupná špirála ktorá vedie k vážnym spoločenským problémom, ako je vznik paralelných štruktúr, rastu korupcie, nárastu antisystému či v kritickom prípade zlyhaniu štátu. To sa našťastie Česka a Slovenska zatiaľ netýka.

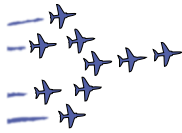
World Values Survey (7. vlna, 2022) zisťoval, v akom stave je dôvera v tieto inštitúcie v oboch krajinách.

Súčet % respondentov, ktorí odpovedali <i>veľmi dôverujem/veľmi dôvievajú</i> a celkom <i>dôverujem/celkom dôvievajú</i>	1990 (WVS)		1998 (WVS)		2022 (WVS)	
	SR	ČR	SR	ČR	SR	ČR
Polícia	27,3	34,1	39,0	43,4	52,4	69,3
Ozbrojené sily	37,2	39,8	65,7	42,2	58,0	51,1
Štátna a verejná správa, úrady	30,1	33,5	38,9	38,3	51,3	54,1
Súdy	37,6	45,6	40,9	28,4	38,7	59,8

Rovnako ako pri dôvere k vládnym inštitúciám aj pri štátnej správe platí, že Česi veria svojim inštitúciám viac ako Slováci.

Dôvera občana k **bezpečnostným zložkám** (Polícia a Ozbrojené sily) a k úradom na rôznych úrovniach riadenia štátu v porovnaní s výsledkami z roku 1990 výrazne vzrástla. Dá sa predpokladať, že sa jedná o zmenu chápania týchto inštitúcií zo strany občana. Na úrady má málokto pekné spomienky v akejkoľvek dobe, ale v súčasnosti poskytujú výrazne lepšie služby ako pred 30 či 20 rokmi. V prípade silových zložiek navyše platí, že boli počas minulého režimu vnímané ako zdroj perzekúcie občana, zatiaľ čo dnes sú stále viac chápané ako ochrancovia verejného poriadku (polícia), resp. územnej celistvosti krajiny (armáda), a menej ako nástroj politického útlaku.

Armáda je jediná inštitúcia, ktorá v meraní z r. 2022 dopadla na Slovensku horšie ako v predošlom meraní. Dá sa predpokladať, že sa jedná o výsledok zapojenia armády do programov vlády počas obdobia pandémie, a následne jasné odsúdenie Ruskej invázie na Ukrajinu zo strany vedenia armády. To v očiach časti populácie armádu “politizovalo”, a mierne znížilo jej dôveryhodnosť. Podobná dynamika sa dá očakávať aj v prípade AČR, stačí sa pozrieť na prieskumy o jej dôveryhodnosti z rokov pred pandemiou, kedy bola bežne cez 70%, hoci daný rozdiel môže byť spôsobený v rozdieloch metód merania.

Najväčší rozdiel medzi SR a ČR je dôvera v **súdy**. Zatiaľ čo dôvera v súdy sa na Slovensku za posledných 30 rokov prakticky nezmenila, čo je značne negatívny výsledok pre slovenské súdnictvo, Česká sa výrazne zlepšila, tak ako ostatné časti českej štátnej správy.

Masívny výkyv v dátach z r. 1998 prípade ČR sa dá pripísať dobovej situácii v ČR, popísanom v minulom mikroblogu.

V zásade je možné konštatovať, že dôvera v štátnu správu sa v oboch krajinách zlepšuje, a najsilnejšie negatívne dopady na dôveru majú podozrenia z politizácie jednotlivých inštitúcií.

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

NÁRODNÍ
PLÁN
OBNOVY